

ARANYOSVIDÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT SZOMBATON.

Kiadóhivatal:

Füsey József könyvkereskedése Fötér 35. szám, ahol a hirdetések is felvételnek. Telefon sz. 34.

Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor. | Negyed évre 6 kor.
Fél évre 12 kor. | Egy szám ára 60 fill.

Felelős szerkesztő:

DR. BARÓTHY ISTVÁN.

Szerkesztőség:

Torda, Vallásszabadság-tér 35. sz. Telefon sz. 34.
A lap szellemi részét illető közlemények hetenként legkésőbb csütörtök délig a szerkesztőség címére küldendők.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Nemzeti ünnep december 1-én az iskolában.

Torda-aranyosvármegye tanfelügyelő-jétől az alábbi levelet vettük, melyet egész terjedelmében leközölünk:

Torda-Aranyosvármegye kir. tanfelügyelője
1738—1919. sz.

Mélyen Tisztelt Szerkesztő Ur!

Van szerencsém felkérni, hogy a vall. és közokt. főnök urnak a gyulafehérvári nemzetgyűlés évfordulójának megünneplésére vonatkozó 24438—1919 számú körrendeletét b. lapja legközelebbi számában közölni sziveskedjék, hogy az érdekeltek arról idejében tudomást szerezzenek.

„December 1-én (őnapta szerint: november 18-án) egy éve lesz a gyulafehérvári nagy nemzetgyűlésnek. Az erdélyi bánáti román népnek ez a nap a legnagyobb nemzeti ünnepe, mert ez nemcsak a legteljesebb szabadságot, hanem azonfelül egy egységes román királysághoz a testvéreinkkel való politikai egyesülést hozta meg részünkre. De a gyulafehérvári nagy esemény jelentősége különösen a román iskolának nyit boldog jövőt, tág kapukat nyitván a teljes nemzeti művelődésnek, amelyek évszázadokon

át el voltak zárva a magyar állam rendőrzellegű rendszere folytán.

Ma nemzeti iskolánk van, román nemzeti államban.

Tőlünk függ, hogy a hadsereg, a király és a román nép áldozata árán végrehajtott ezen utolsó hódító munkát, bármily fokozatu román iskola gondos erkölcsi és szellemi tevékenysége által bemutatva, teljes fényében szemlélhessük.

Az egyesített Románia ezen sociális alap gondolatának a köztudatba való átvitelére a legjobb alkalom a Gyulafehérvárt megtörtént nemzeti egyesülés évfordulója.

Ezért az új naptár szerinti december 1-ét a Kormányzó Tanács hatásköre alá tartozó területen lévő bármilyen fokozatu és bármilyen jellegű (állami, felekezeti, községi és magán) iskolák részére kötelező iskolai ünnepek jelentem ki. Ezen a napon előadások nem fognak tartatni. Az iskolai igazgatóságok tegyék meg a szükséges lépéseket a nap történelmi jelentőségével összhangban álló alkalmas program összeállítására. A nap reggelén isteni tisztelet fog tartatni, a melyen az összes növendékek részt fognak venni, élve a tantestülettel. Ezután az iskolának nemzeti zászlócskával és arcképekkel ünnepélyesen feldiszitett tantermében elő fog adatni a tárgysorozat. Az ünnepi

szónoklatban, a román nép szenvedéseinek méltatása után, felemlítendő 1600-tól kezdve, a Vitéz Mihály által ugyancsak Gyulafehérvárt véghezvitt egyesítés s aztán ezzel kapcsolatban rá kell térni az 1918. évi gyulafehérvári eseményre, a mely csúcspontja a mi politikai egyesülésünk és az együttlakó népek szabadsága megvalósulásának.

Ugyanekkor beszélni kell Besarábiának március 27-i egyesüléséről (november 27-én feltétel nélküli egyesüléséről, melyet követett Bukovinának és Erdélynek egyesülése) és Bukovinának 1918. november 15-én történt egyesüléséről. Ilyen formán ugyanebben a hónapban történt a felszabadított összes országok egyesülése, egy oly tény, a mely a román népek érzelmi és eszményi egyesülését egy tündöklő képben tárja elénk. Rá kell mutatni azután arra, hogy a kiegészített Románia a szabadság és demokrácia nagy kettős elvét vallja, a melyekre a munka, a jog és erkölcs alapján akarja felépíteni a román állam állandó jövőjét.

Az iskola fontos tényező ezen nemzeti és jótékony munka megvalósításában. Elő fognak adatni hazafias szavaltok és nemzeti dalok.

Az iskolai ünnepekre meg kell hívni az egyházi, polgári és katonai hatóságokat s különösen a falusi népet (köznépet).

TÁRCA.

Egy Krisztus vázlatról.

Írta: Dr. Baróthy Istvánné.

Munkácsy világ híru nagy festményei közül egyedülállóan ugyan, de egy sincs a hallhatatlan művész szülő hazájában Magyarországon. Így persze az sem, melyről itt írni akarok.

„Krisztus Pilátus előtt“ című nagy képét John W. Snamaker vette meg. Ennek a képrek a fő alakjához készített vázlatát és maga a nagy mű is ki volt állítva, ha jól emlékszem Firenzében, vagy Rómában is. A vázlat 65 cm széles körülből és 80 cm. magas. Krisztus test tartása itt teljesen olyan, mint a nagy képen, olyan a fej megalkotása is, ez a fajlag is jellemzetes, fenkölt nemességűnek mintázott, de azért előcsorban nem szépségével, hanem jellemzetességével ható fej. Azonban a fej alaktól az izmok, főr. arcszín felrakásával némileg más arc feiül ki a vázlaton és más a nagy vész-

non. Munkácsy művészetének egyik külön dicsősége, hogy Krisztus típusával új irányt kezdett a vallásos festészetben. A hosszas fejlődés után Lionardónak Cenacolójában századok számára megalkotott s jól rosszul korunkig utánzótt Krisztus típusa után Munkácsy alkalmazott új fel fogást Krisztus ábrázolásában. Lionardó Krisztusa szinte női báju, szép telt arcu, az árulást is szeretettel, megadással tűrő, egyenleg, fajilag egyáltalán nem jellemzett alak; ennél Munkácsy Krisztusa emberibb: nem szelid isteni szemlélője a jelenetnek, hanem fenséges drámai hőse. A Cenacoló Krisztusa inkább a mennyből leszállt Isten, Munkácsyé inkább az istenné lett ember, ki vallási eszméjétől áthatva, az üldözés közepette is törhetetlenül hisz diadalában, ajka zárva, de egész valója beszél.

A vázlaton Krisztus arca teltebb, a szemüreg boltozata nem oly magas, a szemek csillogása nem oly mélyről tör elő, környékük nem oly beesett, mint a nagy képen. A szabadon hagyott nyak is izmosabb. E vázlaton Krisztus nem csak fenséges, hanem szép is. A Pilátus előtt álló Krisztus arcából az ihlet tüze, az eszme ereje, az átszellemültség felemész-

tette az idomok teltségét, de a fenség hatásának erősödésére.

A Pilátus elé hurcolt Krisztuson tudjuk fehér ruha van. Bár Munkácsy e motívumot egyszerűen kölcsönözhetette volna francia művészek — Ary Sheffer, Le Sueur — példáiból, elébb más színekkel tett próbát. A vázlat Krisztusán vörös daróc öltözet van, mely keményebbé teszi az alak hatását. Egy másik vázlaton Krisztusnak kék ruhája van. Ezen az arc egészen a bünbocsátó isteni irgalomé, melylyel jól össze illik a köntös kék színe. A vázlat jelleme tehát merőben különbözik attól, melyet aztán a nagy vésznon Munkácsy megvalósított. A festményen látható Krisztus fehér ruhája jótékonyan enyhíti a zordon szigort, a mely a szikárabb alakból, csontosabb arcból, mélyebből csillogó szemekből kitűnik. Ime egy sugár, mely világot vet arra a fejlődésre, melynek mozzanatain Krisztus alakja végleges megvalósulásáig a művész lelkében átment. Különben azt is beszéltek, hogy Munkácsy Krisztust nem modell nélkül festette, hanem egy párisi zsidó ifjuról.

Hary & Szarka cég Torda, Fötér 41. sz.

ÁLLANDÓAN RAKTÁRON VANNAK A LEGUJABB CIKKEK. — VÁSZNAKBAN NAGY RAKTÁR. OLCSÓ ÁRAKBAN!

Mindenféle vas- és szerelési munkákat olcsón vállal
MÁRK Fötér 30.

Az iskolai épületre a nemzeti zászló kitűzendő. Általában véve oda kell hatni, hogy az ünnepély minél nagyobb arányu legyen, hogy a gyulafehérvári egyesülésnek örökéletű magasztos történelmi ténye állandóan átmenjen a köztudatba.

A főigazgatók ezen rendelkezést a gimnáziumi, tanítóképzőintézeti és polgári iskolai, a tanfelügyeők pedig az elemi iskolai igazgatóságoknak hozzák tudomására.

Mindannyian jelentést fognak tenni az évforduló megünneplésének mikénti teljesítéséről, viszont a főigazgatók és tanfelügyeők a nemzeti öntudat és nevelés ezen megnyilatkozásáról összefoglaló képet fognak a Resortnak bemutatni.

Cluj, 1919. nov. 7 én. A Resort főnök helyett: Dr. O. Ghibu s. k. főállamtitkár.

*

Kérem a következő rendeletet is közölni:

1738—1919. sz.

Valameányi magyar tanítási nyelvű román. kath., ref., unitárius és izraelita elemi iskolai igazgatóságoknak.

A Kormányzó Tanács közoktatásügyi főnöke 24438—1919. sz. rendeletével december 1-ét, a gyulafehérvári nemzeti-gyűlés évfordulóját kötelező iskolai ünnepnek jelentette ki és gondoskodott róla, hogy ezen napon az iskolák alkalmas és a nap történelmi jelentőségéhez méltó módon ünnepeljék meg.

Ezen rendelet alapján felhívom az összes magyar tanítási nyelvű hitfelekezeti elemi iskolákat, hogy f. évi december hó 1-én:

1. korán reggel az iskolai épületre tegyék ki a román nemzeti lobogót;

2. reggel, az iskolai előadás kezdetekor, mindenik tanító röviden magyarázza meg saját növendékeinek a nap jelentőségét, azzal, hogy az évforduló emlékére ezen napon kötelező iskolai szünet van;

3. Ennek megtörténtével a növendékek azonnal hazabocsátandók.

Torda, 1919. évi nov. 25 én.

T. Rosiu,
kir. tanfelügyelő.

1000 fogyasztónál ég a földgáz

A torda városi földgáz részvénytársaság e hó 22 én a vallásszabadságtéri román. kath. templom bekapcsolásával az ezredik fogyasztóhoz vezette be a földgázát.

A részvénytársaság 1917. november havában 13,077 fm. hosszú utcai hálózatot, ebbe bekapcsolt 125 fogyasztóval vette át az üzemeltetési vállalkozójától.

Ez idő óta utcai főhálózatát 2655 fm.-rel kibővítette, 5927 fm. csatlakozást csinált, saját üzemében 25,469 fm. csövet épített be.

Szerelő és segéd. kőműves és földmunkásainak 1918 és 1919 év folyamán 307 ezer koronán felüli munkadíjat fizetett ki.

A fogyasztóknak 1918 évben közel 6 millió, 1919 év első felében pedig 4 és fél millió köbméter földgáz szolgáltatott ki.

A törvényszékről.

A tordai törvényszék agilis elnökét jól megérdemelt, díszes kitüntetés érte, u. i. felettes hatóságának előterjesztésére curiai bírói címmel és jelleggel lett felruházva.

Az új curiai bírói társai, mint az ügyvédi kar igen melegen üdvözlötték a fényes kitüntetés alkalmából.

Farkas Sándor törvényszéki elnök odaadó, buzgó munkásságával és szorgalmával nagyon és már régen kiérdemelte e kitüntetést.

Lakások bejelentése.

A lakáshivatal felhívja a háztulajdonosokat, házigazdákat, valamint általában a bérbeadókat, vagy a kik bármely címen rendelkeznek a lakások felett, hogy az üresedésbe jövő lakásaikat, üzlethelyiségeiket, butorozott szobáikat azonnal jelentésük be a lakáshivatalnál.

Ezen megüresedő helyiségekkel a bérbeadók csak a lakáshivatal előzetes engedélyével rendelkezhetnek.

A bérbevevők figyelmeztetnek, hogy mindaddig az általuk kibérelt helyiségeket el nem foglalhatják, míg az erre vonatkozó a lakáshivatal által kiállított lakásigazolvány birtokukban nincs. A megüresedő helyiségek bejelentésének elmulasztása, valamint a lakásoknak lakásigazolvány nélkül való elfoglalása kihágást képez és a legszigorúbban fog büntettetni. A lakásigazolvány nélküli egyén pedig kiélethetetlenül ki fog lakoltatni.

Ordin Circular.

Se face cunoscut că în conformitate cu ordinul No. 7207 din 18 XI/1919 al Comandamentului Zonei de Supraveghere, pentru teritoriul de dincolo de Tisa nu mai sunt valabile biletele de liberă circulație, ci trebuie scoase pașapoarte ca și pentru străinătate.

Comandantul Pieții Turda.

Locot: BERINDAN VASILE.

Cluj / Central University Library Körrendelet.

Közhírré tétetik, hogy a Comandamentul Zonei de Supraveghere-nek 1919. október 18-án 7207. számmal kiadott rendelete értelmében, a Tiszán túli utazásokra a biletul de liberă circulație nem érvényes és csakis rendes utlevéllel lehetséges.

Comandantul Pieții Turda

Locot. Berindan Vasile.

Comunicat Oficial din 16 Novembre.

Se publică mai în jos ordinul Șefului de Stat Major No. 7419 din 20/11. 1919.

Trupele Române au început mișcările de evacuare în Ungaria. Budapesta a fost evacuată în dimineața de 14 Novembrie. Actualmente Trupele Noastre sunt pe tot frontul în mișcare spre Tisa. Operațiunea se execută fără nici un accident.

Comand. Pieții Turda.

Locot: BERINDAN VASILE.

November 16 iki hivatalos jelentés.

Közhírré tesszük a nagyfőhadiszállás vezérkari főnökének 919. október 20, 7419 számmal kiadott rendeletét. A Román csapatok megkezdték Magyarország kiűrtését. Budapestet nov. 14 én reggel irtották ki. Jelenleg csapataink az egész fronton mozgásba vannak a Tisza felé. A hadműveletek a legnagyobb rendbe törtennek.

Comand. Pieții Turda.

Locot. Berindan Vasile.

Ordin Circular.

In conformitate cu ordinul No. 7391 din 20 Novembrie 1919 al Comandamentului Zonei de Supraveghere, se interzice cu desăvârșire fostilor prinsonieri săcui de a părăsi garnizoana fără învoirea prealabilă a Comandamentului Pieții din loc.

Sunt datori acesti prinsonieri a se prezenta în toată Duminecă dimineața la ora 10 a. m. la comanduirea Pieții pentru evidență.

Comand. Pieții Turda

Locot: BERINDAN VASILE.

Körrendelet.

A Comandamentul Zonei de Supraveghere-nek 7391 számu 919 nov. 20-án kiadott rendelete értelmében, be van tiltva, egyszer és mindenkorra a volt székely foglyoknak a város elhagyati, a térparancsnokság egy külön engedélye nélkül. Azonkívül jelentkezni tartoznak minden hét vasárnapján d. e. 10 órakor a helybeli térparancsnokságnál.

Comand. Pieții Turda

Locot. Berindan Vasile.

HIREK

— Uj törvényszéki elnök. Dr. T. Radu tábla bíró címmel és jelleggel felruházott tordai törvényszéki bírót a K. T. az erzsébetvárosi törvényszék elnökévé nevezte ki. Az új elnök állását nemsokára elfoglalja. Távozását jogász körökben igen sajnálják.

— 63% pótdadó. A városi Tanács most állította össze 1920. évi költségvetését és az most közszemlére van kitéve. A jövő évi városi költségelőirányzat szerint az 1920. évi városi pótdadó 63% lesz, szemben az idei 48% kát. A mai súlyos drágaság közepette ez a mindössze 15%-os emelkedés — más városok 100-150%-ához is viszonyítva — ekekélységnek mondható.

— Cukor kiadás lesz a napokban, mert a város közönsége részére hat wagon cukor érkezett. A cukor mindenik fűszer és szatócs üzletben kapható lesz kilónként 12 koronáért jegyek ellenében, melyeknek kiadását a városháza közéleti ügyosztályában a napokban megkezdik. Hogy mikor, az közhírré lesz téve.

— Az ótordai városi óvodában még ma is fával tüzelnek. Valóban csoda ez ma, a földgáz áldott korszakában, a városi Vigadó tőszomszédságában és egy városi intézménynél. Érdeklődtünk a csoda oka felől és megtudtuk, hogy nem a kisinyek iránti túlvárosság száműzte a gázt az óvodából, hiszen az elzáró készülékeket lehetne úgy csinálni, hogy az apróságok ahhoz ne férhessenek, hanem a gáztalanság oka mindössze egy méter hosszú-águ gázcső hiánya, mely hetek, hónapok óta stagnáltatja az óvoda gázfűtését. Tiszta csudaszámba megy ez és nevetséges volna, ha nem volna annyira komoly. Hát csakugyan oly nagy büvészet egy méternyi csővecskét szerezni?

— Esküvő. Porzsoit János fodrászmester e hó 20-án tartotta esküvőjét Gönci Ágnessel újtoróban.

— Román—magyar kereskedelmi levelező. A közhasznú és mindenkinek nélkülözhetetlen Román—Magyar levelező (Polgári Ügyiratok Gyűjteménye kibővítve magánlevelezési mintákkal). Kapható Füssy J. könyvkereskedésében.

Eladó téglák kitűnő minőség!

Cserkászki A. Torda, Jósika Miklós-utca 99 szám.

ÓRA JAVÍTÁS

szakszerűen gyorsan és pontosan. Fűti inga és zseborák raktáron. Ifj. Bajusz György órásnál Torda, Egyházf. u. 19.

— **Esküvő.** Bihasi Henrik leánya Annuska csütörtökön f. hó 27-én tartotta esküvőjét Makkay Ernő urral Kolozsvárt.

— **Tíz év óta** nem volt Tordának oly sikeres színházi szezonja, mint a mostani. Nap-nap után telt házakban gyönyörködhetünk. Jól eső látvány Thália templomának ez a lelkes frekventálása s egyben eredményesen buzdító hatású a derék igyekvésű társulatra is, melynek a művészetért rajongó, széptehetségű igazgatója mindent megtesz a közönségért, a publikum nemes szórakoztatásáért. Ennek a törekvésnek moráliter is oly szép sikerét dokumentálja ez a szezon, mely a direktornak és társulatának egyaránt becsületére válik s érte méltán hálás Torda meleg szívé közönsége. Régi szezon-habítűk szegezték le a tényt: „tíz év óta nem volt ily szép sikerű szezonunk.“

De sajna, minden jónak vége szokott lenni, akár csak a — szerelemnek. A színházi szezon vége is rohamosan közeledik. December 15-én vége lesz az idénynek akkor a társulat egyidőre bucsut mond Tordának — ha addig a mozi bérlőjével az igazgató nem tudna kiegyezni egy négyhetes szezon-hosszabbítás véget a színház helyiségeinek használata felett. Ez a vitás ügy most van teljes forrásban s az eredménye még kétes. — Ha sikerül a kiegyezés, Thália serege még január 15-ig fogja Tordát szórakoztatni, a mit szívéből óhajt mindenki, a ki bár csak egyszer is élvezte az idény Thália gyönyöreit, . . .

— **Szegények fája.** A tél beálltával természetesen felmerült szüksége annak hogy a teljesen szegény és elesett labosság téli tüzi fájáról a hatóság valamely formában gondoskodik. A városi Tanács erre a célra a város erdejéből megfelelő mennyiségű fát termeltetett ki, melyet közelebről szétosztanak az igazolt szegények között. Az igazolványok illetve bárcák kiosztásának ideje közhírré lesz téve.

— **Országos vásár.** A tordai Miklós napi országos vásár december hó 3-án szerdán lesz megtartva.

— **A „Komédia“** című színházi és irodalmi heti lap, melynek első számát a közönség szépkapkodta, ma megjelenő 2-ik számában a teljes heti műsoron kívül két hangulatos verset, kedves és megkapó színész történeteket, tréfákat, riportot, pletykát és egész csomó színházi apróságot közöl.

Ilyen programmal megjelenő újságunk eddig nem volt s így nem meglepő az a meleg pártolás, melyben a közönség a kis lapot részesíti.

— **Vidéki és városi szülők figyelmébe.** Gyermekektől visszamaradt ócska gimnáziumi, polgári és elemi iskolai könyveket vesz Füßy József könyvkereskedése.

— **Értesítés.** A tordai unitárius főgimnáziumban f. é. december hó 2-án kedden fog megkezdődni a tanítás. A tanulók reggel 8 órára gyülekezzenek az intézet udvarán. Az igazgatóság.

— **Értesítés.** Ezuton is b. tudomására hozzuk a t. közönségnek, hogy a városi moziit december hó 16-án újlag megnyitjuk, a midőn is a *Casanova* csodálatos ezernyi galáns kaland hőse jelenik meg a filmen. E klasszikus film előadási jogát nagy nehézséggel megszereztük és előadjuk. Ugyis szintén nagy szenzáció lesz *Columbia* című híres detektív dráma és *Fantomas Kastély* híres filmek, ezzel is jelezni akarjuk a közönségnek, hogy szép filmek fognak előadásra kerülni.

— **Cigaretta hüvely** 2-3-as sz. Kapható Füßy J. könyvkereskedésében.

— **Román szótárak,** nyelvtanok és nyelvmesterek kaphatók Füßy J. könyvkereskedésében.

— **Kun Bélákék** rémuralmának története hiteles okmányok alapján. Érdekes könyv. Ára 6 K. Kapható Füßy J. könyvkereskedésében.

— **Szülő** a Palasmál dülőben eladó. Értekezhetni a J. Eszényi üzletben.

— **Most jelent meg** az erdélyi agrárreform törvény magyar szövege. Ára 4 K. Kapható Füßy J. könyvkereskedésében.

— **Tanuló lányt** fölvesz a Fränkel-Bazár.

— **Francia, román, német nyelv** tanítását elvállalja házaknál is gimnáziumi tanár. Értekezhetni Füßy J. könyvkereskedésében.

KÖZGAZDASÁG

A Torda-aranyos vármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közleményei.

Rovatvezető: **Török Balint.**

— **Meghívó.** A tordai központi szesz-főző szövetkezet igazgatósága és felügyelőbizottsága 1919 évi november hó 29-én d. u. 4 órakor tart ülést Tordán a Gazdasági Egyesület titkári hivatalában, melyre az igazgatóság és Felügyelő bizottság tagjai tisztelettel meghívattak.

Torda, 1919. november 26.

Kimpel Flóris s. k. elnök.

— **Hirsek Lajos** aranyosgerendi birtokos, egyesületünk alapító tagja, folyó hó 23-án elhunyt. Szívaja ölte meg, fiatalon hunyta le szeméit örökre, itt hagyva maga után feleségét, kit ezelőtt másfél évvel vett nőül, kis fiát és jótékonyágáról közismert édesanyját. Kedves szerény modorával és sokoldalú figyelmességével megszerette magát mindenkivel. Halálával mély gyászba borította kiterjedt családját. Temetése folyó hó 25-én folyt le szokatlanul nagy részvét mellett.

— **A méhcsaládok téli gondozása.** A méh családokra télen még jobban kell vigyázni mint más időszakban, mert a hideg miatt tehetetlenek, felügyelet és gondozás nélkül hamar baj érné őket.

A teletésre beadott kellő mennyiségű mézen kívül még arra is kell vigyázni, hogy téli nyugalomukban ne zavarja semmi. Óvni kell őket a téli ellenségektől mindenféle háborgatástól, s a mutatkozó bajokon rögtön kell segíteni, hogy a tavasz veszteség nélkül és jó erőben érhesék meg.

Legalább hetenként egyszer vizsgáljuk meg méhesünket, kerülve minden zörgést, kopogást, vagy hangos beszédet, mely fölbriasztaná a méhcsaládot. Ha csendes a kaptár, zümmögésük egyforma, akkor rendben vannak, de ha zugásuk 3-4 lépésre hallatszik, vagy fel-fel riadnak, akkor valami baj érte őket. Legtöbbször külső jelek vezetik rá a méhész a veszedelemre. A sok holtméh a kaptár előtt és összerágott lépmorzsa a röpdészák az egér garázdálkodását jelzik. Zajtalanul működő fogókkal segíthetünk a bajon, vagy a röplyuk elé zsákat kötve a kaptárt megbontjuk, a zajtól az egér megijed és a zsákba szalad.

Azok a méhek, melyek elszállnak és ürüléküket potyogtatnak el a vérhas veszedelmét jelzik. Ha az ablakmögött lépek-ből is elfogyott már a méz, éheznek a csal-

lád. Az aljdeszkára leörölt mézjegecek vízhiányra mutatnak. Folyékony mézzel telt lépeket és itató edénybe vagy lépre permetezett cukros vizet adjunk be ilyenkor nekik.

Az anyatlanság télen gyakori eset, melyet siró zugással jelez a méhcsalád. Enyhébb napokon egyesíteni kell az ilyent egyik gyengébb családdal.

A kemény és huzamosan tartó hideg is erősen megviseli a családokat, ha nem lettek elég melegen betakarva, fázhatnak, s a hideg folyton gyötri őket. Ilyenkor is erősen zugsanak. Be kell őket jól takarni s rövidesen megcsendesednek.

Kladó FÜSSY JÓZSEF

● | **Közönség köre*** | ●

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy sós, gyógy-, gőz- és kádfürdőnk a túl nagy anyagi terhek miatt 1920 január 1-én beszüntetjük. Felhívjuk tehát mindazokat, kiknek birtokában csoport jegyek vannak, hogy azokat felhasználni sziveskedjenek, mert a fent megjelölt időponton túl érvényüket veszítik. — Egyidejűleg értesítjük a t. közönséget, hogy dec. 24-én és 31-én egész napon át férfiak részére lesz gőz. A n. é. közönség eddigi pártfogását tisztelettel köszöni

az igazgatóság.

Szabados Győző

kereskedelmi ügynöksége Torda.
Rákos utca 46/a Telefon 131.

Házak, szőlők, üres telkek, gyártelek eladó. Mindenféle ingatlanok adásvétele. A Csorba völgyben 14 hold szántó eladó. Erdővásárlás. Bányatermékek értékesítése. Tőke reutabilis elhelyezése és gyümölcsöztetése.

— **Eladó ház,** mely áll 1 szoba konyha és szőlővel egybe. Nagyakna-utca 32 szám. Értekezhetni ugyanott.

— **Jó varrónő** olcsón varr, házakhoz is elmegy. Kastély-u. 10.

— **Jó munkás** cipész segédek keresek jó fizetés és koszt ellátással. Nemes, Aranyospolyán.

— **Egy colos és 1 és fél colos vascsövek** nagyobb mennyiségben kapható: Kriza Ferenc vízvezeték és csatornázási vállalata Kolozsvár, Iroda: Deák Ferenc-utca 36 szám.

— **A Jósika Miklós** utca 32 szám alatt van eladó takacszott abroszok, szalvetták, uzsonáló abroszok szalvettával, házi szőtt abroszok, törülközőkendők, pohártörők és tányértörők, gyapju házi szőtt ágyszerítők. Szalma zsákok.

— **Egy tanuló** felvétetik Porzolt János fodrász üzletében, Torda, Orbán Balázs-u 33. sz.

— **Cipész segédet** keres jó fizetéssel Gergely Lajos Ar. Egerbegy.

2-4 polg. vagy gimn. végzett

jó családból való fiu

betűszedő tanulóknak

felvétetik Füßy J. könyvnyomdájába.

Tengeri morzsoló, 2 tagu borona, 3 késes szecskavágó, Szőlősajtó, Triör, Sack típusu acél eke, űntött eke stb.

kapható: az Ipari, Mezőgazdasági és Keresk. r.-t.-nál

(Főtér 28. em. „Otthon“ kávéház felett.)

Öngyújtók, kovakövek, öngyújtó zsinorok kaphatók Füßy J. könyvkereskedésében Tordán.

Box cipők nem hadi áru

Férfi 276 K. } tartós
Női 270 „ } és jó
„ 234 „ } minőség

Valódi amerikai prima férfi cipő 38-46 sz. 430 korona. szerezze be, míg a készlet tart. Mérték utáni rendeléseket és javításokat gyorsan és olcsón készít:

Frenkel Márton

cipész mester cipő áruháza, Torda, Fötér 43 szám. (Magyarosy ház.)

GOTHE DEZSŐ

SZERELÉSI VÁLLALATA

VALLÁSSZABADSÁG-TÉR 44.

TELEFON: 82.

KÉSZIT: jutányosan, gyorsan a legjobb kivitelben

FÖLDGÁZ, VIZVEZETÉK, VIL-LANY, FÜRDŐ ÉS CSATORNA, GŐZFÜTÉS STB. BERENDEZÉSEKET.

Ferenczi Jenő

cipészüzlete, Torda, Fötér.

Elvállal minden szakmába vágó rendeléseket. Jó minőségű sárga és fekete cipőkrém, valamint cipőfűző kapható

Pontos kiszolgálás!

Gyárilag átformál, vasal, fest és tisztít,

Velour, Posztó, Tagál, Szalma, és mindenféle női férfi és gyermek kalapokat jutányosan ában és a legújabb divat szerint.

Legdivatosabb Modell női Velour és Filz kalapok nagy raktára.

KOHN NŐVÉREK TORDA, Fötér 43.

- Szobafestés és cimfestés, mázolás munkákat városban és vidéken elvállal:
- Freund Zsigmond Torda, Jósika-u. 21.

MINDENMŰ VILLANY, VIZ, FÖLDGÁZ ES SZERELÉSI MUNKÁKAT ELVÁLLALOK

pontosan, gyorsan, és jutányos árban javításokat és újakat is. Kivánatra vidékre is kimegyek.

Ifj. Kriszt János

Torda, Kastély-u. 2 sz.

Egy kétlovas villanymotor eladó.

eladni, venni, bérbeadni, bérbe venni stb. akar, úgy a legcélszerűbb ha e lapban hirdeti azt. — Hirdetéseket felvesz

Füssy József könyvkereskedése

Veszek üveg cipőkrémes dobozt. Lakásom Jósika u/c 29 sz.

Ausänder Á. kalapgyára Torda, Kossuth-tér 3. szám.

Gyárt és állandóan raktáron tart minden igényre megfelelő férfi-, női- és gyermekkalapokat. Átformál férfi-, női és gyermekkalapokat 20 koronától 28 koronáig. A nálam alakított kalapok ingyen díszítettnek fel.

SZÉP ÉS TARTÓS CIPŐK

a KONCZ üzletében minden nagyságban kaphatók. (Fötér 13.)

Eladó Festő uca 5-7 szám alatti házastelek, 2 lakóházzal, nagy kerttel, kitűnő forgalmi helyen, a piac közelében. Értekezni lehet: Luka Gyula keresk. ügy-nökségénél, Tordán, Deák-tér 8 sz.

Bérbe kerestetik egy idős házaspár részére két-három szobából és mellékhelyiségekből álló modernebb lakás lehetőleg különálló házban gáz villany és vízvezetékekkel 1920 évi majus vagy augusztusi negyedre. Szíves értesítést kér a sóbányahivatali pénztáros Tordán. Ugyanott egy hangverseny zongora és egy szán eladó.

Figyelem!

Régi jó hírnevű cipész üzletemet újjalag berendeztem a midőn is készítek a legújabb szabású női férfi és gyerekcipőket a legszebb lidabb árak mellett, ugyszintén javításokat gyorsan és pontosan eszközök. Kész cipők raktáron!

Ficzner József

cipész üzlete, Torda, Fötér 40.

Figyelem!

Két vagy három. más község-beli gimnáziumis tanuló, teljes ellátásra felvállaltatik. Hogytkinél megmondják Jókai Mór utca 66 szám alatt.

Keresek megvételeire jókarban levő gyerek ülő toló kocsit. Cim megtudható e lap kiadóhivatalában.

Értesítés,

Ezton is értesitem a t. városi és vidéki közönséget, hogy

Fényképészeti műtermemet

áthelyeztem a Festő utcából

Jósika M.-utca 43. szám alá,

a mikor it műtermemet újjá alakítva, felszerelve, a legszébb és legolcsóbb képeket készítem minden időben és kázhoz is meggyek. — Szíves pártfogást kér tisztelttel!

Éndes Kálmán.

Ha olcsón és jól akarunk főzni vegyünk Dr. Szentpéteriné féle Szakácskönyvet, amely szakácskönyv tartalmazza az összes zöldség-féle és más ételeket, valamint a befőzési dolgokat, Kapható Füssy József könyvkereskedésében.

Értesítés. Gáspár Márton ácsmester fővállal úgy a városban, mint vidéken bármily alacsony és magas ácsmunkát és e szakban vágó kisebb és nagyobb javításokat, melyet gyorsan és pontosan, jutányos árban készítek. A közönség szíves rendelését kéri

Gáspár Márton

ácsmester.

Torda, Patak-u. 11.

LUKA GYULA

kereskedelmi ügynöksége.

Torda, Deák Ferenc-tér 8 sz.

Elvállal: ingatlanok (föld, ház stb.) adás-vételének, bérletének; ingók (gépek, butorok, stb.) adásvételének közvetítésére vonatkozó megbízásokat; valamint anyagok árucikkek beszerzésére és mindennemű kereskedelmi ügyletre vonatkozó egyéb megbízásokat is. Megbízásokat gyorsan, lelkiismeretes pontossággal és titoktartás mellett foglanatosít.

Eladó: Háza k: Rákos utcában 4 szoba, konyha, mosókonyha, istálló, csűr, 20 drb sertésre való öl, (földgaz, víz, villany.) Jókai utcában: 4 szoba, konyha, fűdőszoza, előszoba, kert stb. (földgaz, víz, villany) a vételárnak csak egy része fizetendő. 3 évig adómentes, esetleg kisebb házzal is elcseréltetik. Orbán Balázs utcában 1 hold nagyságú 3 házhelynek alkalmas terület, — esetleg részekben is. Jó forgalmu korcsma és fűszerüzlet — vasutállomástól 8 km. nyire fekvő községben (országút mellett) — 3 szoba, konyha, 2 üzlethelyiség, — mellékhelyiségek. — 1/4 hold kert, — előnyös feltételek. Temető-utcában 3 szoba, konyha, kert, 2 udvar, 6 drb. marha részére istálló, sertésöl, (betonozott) — 2 szoba, konyha azonnal átvehető; előnyös feltételek.

Eladó: szalon garnitúrák, ebédlő berendezések, Barock stílusú ebédlő, háló stb. Rőfös, suszter, szabóüzletbe alkalmas, teljesen új boltberendezés, „Singer“ féle használható varrogép. Jó karban levő, vágott oldalú 2 fogatú lőszeker olcsó árban.

Kerestetik: Kisebb fűszer üzlet korcsmával, Tordán vagy környékén területre vagy megvételeire. Jókarban levő gyerek ágy íróasztal, amerikai íróasztal. Tevékeny üzlettárs kitűnő jövedelmező iparvállalathoz 40-50.000 kor. tőkével. Kisebb házak megvételeire.

Megrendelhető: kitűnő minőségű valódi kétszer főzött lenolaj kence (firnisz), olajárak, seprű és keféárak, spárga és kötőárak.

Legújabb könyvek.

„Adi versel“ Halotak élén. — Magunk szerelme. — Kilátott engem. — Szeretném ha nem szeretnének. — A menekülő élet. — Uj versek. — Minden titkok verseiből. — Így is történhetik. — Ilyés szekerén.

Kosztolányi: Szegény kis gyermek panaszai.

Drasche: Enyém vagy, Tűz kereszt Hauptmann atlantéz.

Molnár: 133. naps rémuralom, Andor Jövendő ünnepi száma.

Lindesberg: Kacagj bajazzo — Kiserter, historiák.

Mindenkinek jó tudni hogy naponta kitűnő friss kenyér kenyeret lehet kapni valamint legjobb minőségű liszteket és risszesztöt Kleinhempel Samu kenyér liszt és bor üzletében Torda Jókai Mór utca.

Magyar-román szótár iskolai- és magánhasználatra, teljes nagy kiadás Putuoki féle. Kapható: Füssy J. könyvkereskedésében.

Szenzációs ujdonság! „A 133 naps rémuralom“. Intimitások s érdekes dolgok a kommunizmus napjaiból. Irta Molnár Jenő. Kapható Füssy József könyvkereskedésében.

Ocska kis tintás üvegeket vesz bármily nagy mennyiségben Füssy J. könyvkereskedése.

Gimnáziumi, polgári iskolai használt tankönyveket vesz Füssy József könyvkereskedése.

Număr censurat de V. Roșca.